

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Матеріали IV науково-практичної конференції
з міжнародною участю з нагоди 90-річчя
від дня народження Н.О. Галічевої (1931–2017),
видатного соціал-гігієніста, завідувача кафедри
соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я
Харківського державного медичного університету

м. Харків, 27 жовтня 2021 року

Харків – 2021

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення

*Матеріали IV науково-практичної конференції
з міжнародною участю з нагоди 90-річчя від дня народження Н.О. Галічевої
(1931–2017), видатного соціал-гігієніста, завідувача кафедри соціальної
медицини, організації та економіки охорони здоров'я
Харківського державного медичного університету*

м. Харків, 27 жовтня 2021 року

Харків
ХНМУ
2021

УДК 614.2(477)
Г87

Затверджено вченою радою ХНМУ.
Протокол № 11 від 28.10.2021 р.

Редакційна колегія: М'ясоєдов В.В., Огнєв В.А., Сокол К.М.,
Мельниченко О.А., Нестеренко В.Г,
Мартиненко Н.М., Усенко С.Г., Вашева А.О.

Г87 **Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення:**
матеріали IV науково-практичної конференції з міжнародною участю
з нагоди 90-річчя від дня народження Н.О. Галічевої (1931–2017),
видатного соціал-гігієніста, завідувача кафедри соціальної медицини,
організації та економіки охорони здоров'я Харківського державного
медичного університету, Харків, 27 жовтня 2021 р. / Ред. кол.: В.В. М'я-
соєдов, В.А. Огнєв, К.М. Сокол та ін. – Харків, 2021. – 192 с.

УДК 614.2(477)

© Харківський національний
медичний університет, 2021
© В.В. М'ясоєдов, В.А. Огнєв, К.М.
Сокол та ін., 2021

Висновок. Отримані дані під час здійсненого дослідження свідчать про нерівномірне зменшення смертності серед дітей 0–14 років та нерівномірне збільшення смертності серед дітей 15–17 років в Україні протягом 2015–2019 рр. При цьому загальна дитяча смертність (дітей 0–17 років) в Україні протягом 2015–2019 рр. нерівномірно зменшувалася. Збільшення смертності дітей 15–17 років може свідчити про помилки в реалізації лікувально-профілактичних та протиепідемічних заходів та проведення санітарно-освітніх робіт серед дітей шкільного віку.

Література:

1. Аналітично-статистичні матеріали з ТБ | Центр громадського здоров'я. URL: <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/tuberkuloz/statistika-z-tb/analitichno-statistichni-materiali-z-tb> (дата звернення: 18.09.2021).

2. Москаленко В. Ф., Гульчій О. П., Голубчиков М. В., Ледошук Б. О., Лехан В. М., Огнєв В. А., Литвинова Л. О., Максименко О. П., Тонковид О. Б. / За загальною редакцією члена-кореспондента АМН України, професора В. Ф. Москаленка / Біостатистика. – К.: Книга плюс, 2009. – 184 с.

ПРОБЛЕМА ЗАХВОРЮВАНОСТІ ТУБЕРКУЛЬОЗУ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Кочнєва О.В., ХНМУ, м. Харків

Проблема розповсюдження туберкульозу останніми роками привертає увагу всієї світової спільноти. В Україні, у зв'язку з глибокими соціально-економічними проблемами, за останні роки значно зросла кількість інфікованих на туберкульоз.

За даними державної служби статистики за 2020 р. в Україні виявили 17 593 випадків захворювання на туберкульоз. В той же час померли від цієї хвороби 2 886 осіб.

Для Європейського співтовариства проблема українського туберкульозу більш ніж актуальна. Україна «в лідерах» з негативними показниками за туберкульозом. ВООЗ відносить Україну до групи з 18 країн, де боротьба з туберкульозом виділено як пріоритет. Згідно зі звітом ВООЗ «епіднагляду та моніторинг за туберкульозом в Європі» (2019 р) [1, с. 18], Україна увійшла в ТОП-5 країн з найбільш високим рівнем захворюваності на туберкульоз. Станом на 2017 р. (останній звітний рік) – це Киргизстан, Молдова, Грузія і Україна.

Також відмічається, що Україна посідає друге місце по Європейському регіону за рівнем смертності від туберкульозу (ВІЛ-негативне населення). Найвищий – в Туркменістані (9,9 смертей на 100 тис.), а потім Україна (8,7) при середньому показнику в регіоні 2,6 на 100 тис. населення [3, с. 57].

Однією з вагомих причин зростання захворюваності в Україні є збільшення кількості випадків мульти-резистентного туберкульозу. Саме ця форма хвороби, на думку експертів, стала проблемою № 1 для України. Близько 30–40 % хворих мають мульти-резистентний туберкульоз. Як правило, ця форма виникає в зв'язку з тим, що пацієнти переривають або порушують лікування з різних причин. Відомо, що в Україні пацієнти з чутливим до протитуберкульозних препаратів туберкульозом виліковуються лише на 76 % [2, с. 8].

Зростання кількості таких форм впливає на здороження лікування, а значить витрати громадян і держави. За даними центру Центру громадського здоров'я МОЗ України, лікування одного хворого на туберкульоз коштує державі 1 тис. грн., а при резистентних формах лікування в десятки разів дорожче. На лікування пацієнтів зі стійкістю формою до протитуберкульозних препаратів витрачається в середньому 58 тис. грн. або понад 2 тис. дол США, а лікування пацієнтів з розширеною резистентністю може перевищувати 200 тис. грн.

Також в Україні зростає кількість хворих на туберкульоз з ВІЛ-інфекцією (коінфекція), при цьому ефективність лікування стає нижчою, а рівень смертності підвищується. Неможливість нормально лікуватися хворим з поєднаною інфекцією призвело і до зростання захворюваності на СНІД.

На сьогоднішній день проблема з лікуванням туберкульозу залишається одним з найбільш серйозних питань для країни. Існує декілька причин цієї проблеми. По-перше, це відсутність сучасних ліків для лікування туберкульозу. По-друге, це нестача бюджетних коштів, які виділяються на закупівлі медикаментів для лікування туберкульозу з Держбюджету і не покривають всієї потреби в лікуванні. Також, недостатня кількість протитуберкульозних препаратів та несвоєчасна їх поставка. Скасування диспансеризації населення та наявних методів профілактики при відсутності нових.

Враховуючи ситуацію, яка склалася, необхідне виконання певних заходів по боротьбі та профілактиці туберкульозу. Для зниження рівня захворюваності на туберкульоз слід підвищити рівень обізнаності населення, соціальної підтримки та мобілізації. Дотримуватися загальних принципів та стратегій визначених ВООЗ: розширення доступу до лікування та профілактики; забезпечення достатнього та стабільного фінансування, в тому числі для наукових досліджень; сприяння припиненню стигматизації та дискримінації; розширення протитуберкульозної діяльності на принципах справедливості, дотримання прав людини і врахування потреб населення.

Література:

1. Туберкульоз в Україні (Аналітично-статистичний довідник). К.: ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України», 2019.: 45 с.
2. Феценко Ю.І., Тодоріко Л.Д., Кужко М.М., Гуменюк М.І. Патоморфоз туберкульозу реалії сьогодення, хіміорезистентність як ознака прогресування. Укр. пульмонол. журн. 2018. № 2. С. 6-10.
3. World Health Organization. Global tuberculosis report 2017. Geneva: World Health Organization; 2017.

АНАЛІЗ ЛЕТАЛЬНИХ ВИПАДКІВ ВІД ПНЕВМОНІЙ ЗА ДАНИМИ ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ КЛІНІЧНОЇ ЛІКАРНІ В 2018–2021 РР.

Колесникова Н.Д., Наумова О.В., ХНМУ, м. Харків

За даними ВООЗ інфекції нижніх дихальних шляхів залишаються четвертою провідною причиною смертності у світі, при цьому першою серед інфекційних хвороб, смертність від таких інфекцій в 2019 р склала 2,6 млн випадків [1].